

Opvolging familiebedrijf? Begin op tijd!

TEKST WILMA SCHREIBER FOTOGRAFIE EVERT VAN DE WORP

De crisis en de impact ervan op de waarde van hun onderneming was voor menig ondernemer reden tot uitstel van overdrachtsplannen. Een aantrekkende economie leidt naar verwachting tot een inhaalslag, aldus Erna Pieters van JPR Advocaten in Deventer.

Bedrijfsoverdracht in het familiebedrijf gebeurt primair door opvolging binnen de familie; is daar geen opvolger, dan wordt intern of extern verder gezocht. Een deugdelijke voorbereiding is een aandachtspunt, juist met het oog op de familierelaties. “Je wilt geen scheve gezichten als er meerdere kinderen in het bedrijf werkzaam zijn. Een opvolgingstraject neemt doorgaans vier tot vijf jaar in beslag. Je moet als overdrager dus ruim van tevoren beginnen. Het is belangrijk ervoor te zorgen dat degene met de meeste ondernemerscapaciteiten ook de opvolger wordt. Dat kan gevoelig liggen binnen de familie.”

Een ondernemer moet verder bepalen hoe hij of zij de opvolging wil inrichten aangaande juridische vormgeving, eigendom en zeggenschapsverhoudingen. “Met één kind is het goed te overzien, maar dat verandert als er meer kinderen in het bedrijf werkzaam zijn, als je kinderen die nu nog niet in het bedrijf werken wilt binnenhalen of hen in financieel opzicht wilt laten meedelen,” zegt Pieters. “In een Flex BV kun je als ondernemer spelen met verschillende soorten aandelen: met winst- én zeggenschapsrechten, alleen zeggenschap of alleen winst.”

Dankzij de nieuwe Flex BV ontstaat meer flexibiliteit voor de juridische inrichting

van het familiebedrijf. “Bijvoorbeeld de mogelijkheid om afspraken tussen aandeelhouders in statuten vast te leggen. Denk aan beperkingen ten aanzien van de overdraagbaarheid van aandelen of de mogelijkheid om rechten uit de aandelen op te schorten zo lang een aandeelhouder een bepaalde afspraak tussen aandeelhouders niet is nagekomen.” Statuten bieden volgens Pieters doorgaans meer houvast dan een overeenkomst. “Aan de andere kant zijn statuten wel openbaar en moet je je afvragen of je wilt dat bepaalde afspraken bekend worden. Dan kan een aandeelhoudersovereenkomst weer passender zijn.”

JPR Advocaten begeleidt en adviseert ondernemers in alle aspecten van de opvolging. “In het voortraject kunnen wij op basis van onze ervaring meedenken over de opzet en vormgeving van de opvolging en adviseren over de juridische mogelijkheden en praktische aspecten daarbij.” Ook op de waardering van de onderneming en de financiering van de opvolgingstransactie moet een ondernemer zich vroegtijdig oriënteren. “Die financiële onderdelen moeten zo objectief mogelijk worden ingestoken, om discussies met andere familieleden te voorkomen.”

Vervolgens kan JPR Advocaten ondernemers en/of opvolgers tevens in de uitvoering terzijde staan. “De keuzes in het voortraject voor de betrokkenen op een begrijpelijke manier vastleggen in contracten en statuten, zoals een koopovereenkomst, financieringsafspraken, de oprichting van een nieuwe vennootschap, etc. Ten slotte kan voor de overdragende partij estate planning aan de orde komen.” ■